

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
"JÓESTÉT!" Újságkiadóvállalat R-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. December 12.
VII. évfolyam, 330. szám.

Hétfő

Az egyház, a nemzet és az ország érdekében fejtett ki értékes munkát a jubiláló Miron Cristea patriarka

(BUCURESTI.) December 10-én délután a szent szinódus bensőséges ünnepséget rendezett Miron Cristea patriarka-miniszterelnök tiszteletére abból az alkalomból, hogy betöltötte 70. életévét. A patriarka templomában innepélyes istentisztelet volt, amelyen megjelent maga a patriarka is és amelyet Lazarescu karánsebesi püspök celebrált. Az istentisztelet után az ünnepelők, a hivatalos előkelőségek, a patriarkai palota dísztermében gyűltek össze. A Királyhimnusz elneklése után Nicodim moldovai metropolita üdvözölte meleg és keresetlen szavakkal az ősz főpapot.

— Szentséged élete az egyház, a nemzet és az ország érdekében kifejtett értékes munka láncolata és mi a szokásos virágcsokor helyett Szentséged értékes alkotásaiból összeállított elismerés és mély tisztólet csokrát nyújtjuk át születésnapja alkalmából.

Ismeretből ezután Nicodim metropolita a jubiláns életrajzi adatait. Miron Cristea Maroshévízen született 1868-ban.

szegénysorsu szülőktől. A kereszttségben Ilie nevet kapta, Ion Heta, a román-ság nagy harcosától, keresztapjától, aki a következőket mondotta a szülőknél: — Taníttassátok ezt a gyermeket és neveljétek papnak!

Az 1897. évben Cristea szerzetes rendbe lépett és ekkor vette fel a Miron szerzetesi nevet. Később Karánsebes püspöke lett és ebben a tisztségében értékes munkát fejtett ki a román-ság érdekében. Az egyesülés megvalósítása után az 1919. évi december 31-én csaknem egyhangulag választották meg metropolitává.

Ezután átnyújtotta a mélyen meghatott metropolitának a fából készült Szent György szobrot, amelyet Szilveszter, a piatranamti kolostor egyik szerzetese készített.

Nicolae nagyváradi püspök felolvasta Balan erdélyi metropolita melegen gu üdvözlő levelét, majd Hotin püspöke emlékalbumot adott át a metropolitának.

Az üdvözlésekre Miron Cristea ben-

sőséges szavakkal válaszolt:

— Az emberi életben 70 év az isteni Gondviselés szép ajándéka. A hét évtizednek felét a munkának, az ország érdekében kifejtett politikai tevékenységnek szenteltem. En nem értékelem olyan nagyra ezt a teljesítményt, mint az engem üdvözlő paptársaim, akiknek szavaiban tevékenységem elismerését látom. Az eredménnyel végzett munka még nem érdem, hanem emberi és állampolgári kötelesség. A 70. életévet betöltve, lelkemben teljesen megelégedett vagyok és meggyőződésem, hogy nem éltam hiába. Egy napot sem mulasztottam el komoly munka és valamely jótett nélkül. Új munkaprogramot nem adhatok, csak hálát a Gondviselésnek, amely segített cselekedeteimben és amely az élet nehézségein keresztül segített.

Az énekar éneke után véget ért a bensőséges ünnepség. Délen 1 órakor diszebedet adott a szent szinódus a patriarka tiszteletére.

Franciaország visszautasít minden olasz követelést

Egyelőre nem mozgósítottak Tuniszban — Daladier amarái győzelme biztosítja a müncheni szellem érvényesülését — Nagy bonyodalom az ukrán önállóság miatt — Eden a demokrácia biztos győzelmét jósolja

Az elmúlt 24 óra legérdekesebb külpolitikai eseménye gróf Ciano és lord Perth találkozója volt. Az olasz külügyminiszter ezen a találkozón a brit nagykövettel, — a beavatottak szerint — Chamberlain miniszterelnök római útjának részletes programját beszélte meg. Ez a találkozó már csak azért is érdekes, mert bizonyos francia politikai körök az olasz-francia viszonyok elmérgesedéséből azt a következtetést vonták le, hogy Anglia minden bizonynyal szolidáris lesz Párisal és igyekeznifog a római találkozót elhalasztani. További érdekes esemény Daladier nem nagy szótöbbségű, de biztos kamarai győzelme, amely csak a tegnapi hajnali órákban vált ismeretessé. Daladiernak ugyanis sikerült ugynevezett nemzeti irányú többséget kiharcolnia és ennek a többségnek összetételéből következtetni lehet arra, hogy a müncheni szellemben vezetett politikának Franciaországban egyelőre nem kell megbuknia. Megemléstremelő még az a körülmény, hogy a limai panamerikai konferencián az Egyesült Államok és a délamerikai államok között — ha nem is gazdasági téren, de politikailag — az ellentétek egyre jobban kiéleződnek. Részletes jelentéseink a következők:

CIANO DISZLAKOMÁJA
(RÓMA.) (Stefani.) Gróf Ciano teg-

nap délen diszlakomát adott Lord Perth római brit nagykövet tiszteletére, abból az alkalomból, hogy az olasz-angol egyezmény életbelépett. A diszlakomát már előzőleg meg kellett volna tartani, de tekintettel a Maud norvég királyné halála alkalmából elrendelt angol udvari gyászra, erre csak most kerülhetett sor. A diszebeden pohárköszöntők is hangzottak el. amelyekben a résztvevők igyekeztek elkerülni minden olyan mondatot, amely a kiéleződött francia-olasz viszonyra vonatkozott volna. A diszebedet hosszabb megbeszélés előzte meg. Ezekben a tárgyalásokon Lord Perth közölte Ciano külügyminiszterrel, hogy Chamberlain miniszterelnök két napot fog Rómában tölteni, melyből egy délelőtti a pápánál teendő látogatásra fog felhasználni. Ciano viszont közölte, hogy Chamberlain tiszteletére nagyszabású ünnepségeket fognak rendezni. Ezeknek fénypontja az első nap megtartandó ünnepi ebéd lesz, amelyen Mussolini miniszterelnök fogja vendégül látni a brit kormányfőt. Jelen lesznek az ünnepségeken Olaszország politikai és társadalmi előkelőségei, a fasiszta kormány minden tagja, az uralkodó ház és az abesszin alkirály delegátusa, valamint Róma főkörmányzója, Colonna herceg is. A második napon a

brit nagykövetség rendez diszlakomát, melyre viszont Mussolini lesz hivatalos a kormány tagjaival együtt. A tárgyalásokra vonatkozólag semminemű sorrendet nem állapítottak meg, de máris tudnivaló, hogy azok fel fogják lélni az összes függő problémákat és így szóba kerül majd a német gyarmatkövetelés és az olasz-francia ellentét is.

NEMZETI IRÁNYU TÖBBSÉGET BIZTOSÍTOTT MAGÁNAK DALADIER

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök — mint tudvalevő — nagy becsédével biztosította magának a kamarai többségét. Erre vonatkozólag a párisi sajtó a következőket írja: A többség Franciaország nemzeti irányu pártjaiból áll és pedig a radikális pártból, továbbá a jobbközép és a jobboldali pártokból. Daladier beszédében lehetővé tette a mérsékelt baloldal csatlakozását is és így általában biztosra veszik, hogy többsége a parlamentben jó sokáig marad. Az ellenzék a szociáldemokrata és a kommunista pártokból áll, míg a szélső jobboldal tartozkodó magatartást tanúsít. Daladier sikere abban rejlik, hogy a francia nemzet nagy többségének felfogását adta vissza. Ezzel sikerült a győzelmet lehetővé tenni és a szükségrendeletek keresztülvitelét biztosítani. De sikerült az is, hogy a müncheni egyezmény szelleme tovább is vezérfonalként húzódjék keresztül a francia külpolitikán.

A baloldali sajtó rendkívüli élesen támadja Daladier miniszterelnököt, akit a népfrenti gondolat teljes elárulásával vádol. A Le Populaire (Leon Blum lapja) azt írja, hogy Daladier öröme még korai, mert a jobbközép és jobboldali pártok, amelyeknek segítségével a többséget megszerezte, 51 való-sággal tuszként tartják fogva és azon-

nal cserben hagyják, mihelyt nem izlé-sűknek megfelelő politikát folytat.

A FRANCIA-OLASZ HELYZET (PÁRIS.) (Rador.) A külföldi sajtó tovább is rendkívül nagy figyelmet szentel az elmérgesedett francia-olasz helyzetnek. A Figaro londoni tudósítója szerint az egész brit sajtó egyöntetű véleménye az, hogy olasz részről a tuniszi kérdés felvetése csak preludeuma az általános kampánynak, amelynek célja az európai politikát felkavar-ni, hogy ennek segítségével az olasz kormány kitűzött tervét Franciaország területeinek rovására eléhesse. Ugy vélik, hogy itt nemcsak Tuniszról, hanem egész kedvezmény sorozat megszerzéséről van szó, miért is biztosra veszik, hogy Chamberlain miniszterelnök mindjárt megérkezése után szó-vá fogja tenni a kérdést Rómában. Természetesen erősen foglalkoztatja a probléma a francia sajtót is. A Republique felveti a kérdést, hogyan lehet védekezni az integritást sértő olasz magatartás ellen. E célból a következőket ajánlja: Elsősorban is vissza kell utasítani minden olyan gondolatot, amely Franciaországot területeinek átengedésére, vagy jelenlegi határainak legcsekélyebb módon való megváltoztatására irányul. Mozgalmat kell indítani a nemzeti egység megvalósítása érdekében. Erősíteni kell a francia flottát és azt El Kebir székhellyel összpontosítani a Földközi tengeren. Meg kell erősíteni Corzika partjait, végül pedig a legvégső ellenállásra kell fel-szólítani a nemzetet.

A francia sajtó egyébként hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján cáfolja azokat a külföldi híreket, amelyek szerint a hadvezetőség Tuniszban mozgósítást rendelt volna el, vagy pedig a helyőrséget bármilyen csekély módon is szaporította volna.

AZ UKRÁN ÖNÁLLÓSÁG ÉS A KÜLFÖLDI SAJTÓ

(PÁRIS.) (Havas.) A Petit Parisien az ukrán autonomisztikus törekvésekkel kapcsolatban a következőket írja: Meg kell állapítani, hogy az ukrán autonomisztikus törekvések Lengyelországban élénk visszahatást és ellenkezést váltottak ki. Lengyel politikai körök véleménye szerint ugyanis ennek a kérdésnek felvetése nem egyéb, mint újabb bonyodalomkeltés és célja nem más, mint Németországnak és a szovjetnek az alkalom megszerzése arra, hogy nyíltan összetűzhessenek.

A Berliner Tageblatt szerint a varsói parlamentbe benyújtott ukrán autonómia törvényjavaslatnak valóságos bombahatása volt. Annak ellenére, hogy magát a kezdeményezést lengyel részről komolytalannak minősítik, mégis meglepte a kormányt az, hogy ilyesmire egyáltalában sor kerülhetett. A lengyel sajtó úgy véli, hogy ez kezdeté bizonyos újabb mozgalomnak, amely elsősorban is Varsó ellen irányul. A londoni lapok azt írják, hogy a mozgalom komolytalan, de minden-esetre alkalmas arra, hogy az amugy is állandó izgalomban élő Középeurópát és a középeurópai helyzetet még tovább is veszélyeztesse.

AZ ÚJ MAGYAR KÜLÜGYMI MINISZTER A BERLIN--RÓMA TENGELEY HIVE

(BERLIN.) ▲ Rador jelentése szerint

gróf Csáky István, az ujonnan kinevezett magyar külügyminiszter a Berliner Zeitung munkatársa előtt kijelentette: El van szánva arra, hogy Magyar ország viszonyát a Berlin-Róma tengelyhez még jobban megerősítse.

AMERIKÁBA ÉRKEZETT ANTONY EDEN

(NEWYORK.) (United Press.) Antony Eden, aki a brit kormány megbízásából utazott az Egyesült Államokba, tegnap megérkezett Newyork kikötőjébe. Az öt megkérdőző újságírók előtt kijelentette, hogy valamely problémát sohasem szabad csak egy oldalról megítélni. Ő róla azt mondták, hogy a háború híve. Ez azonban nem áll, mert ő sohasem volt híve annak a doktrínának, amely a háború elkerülhetetlenségét hangsúlyozta. Eden előreláthatólag e hó 16-áig marad Amerikában és fontos megbeszéléseket folytat az Egyesült Államok vezető politikusaival. Valószínűség szerint kihallgatáson fog megjelenni Rooseveltnél is.

A gyárilárosok országos szövetsége tegnap a volt brit külügyminiszter tiszteletére bankettet rendezett, amelyen Eden „A demokrácia a mai világban” címen előadást tartott és kijelentette, hogy a demokrácia minden körülmények között győzni fog, mert az emberi szabadságnak feltétlenül érvényesülnie kell.

MAGYARORSZÁG A NEMZET KÖZI KÖZOKTATÁSÜGYI SZÖVETSÉG TAGJA

(GENF.) A nemzetközi közoktatásügyi szövetség 22. ülésének megnyitóján a magyar királyi közoktatásügyi minisztériumot egyhangúlag felvették az intézmény tagjai közé. A genfi kanton elnöke meleg szavakkal üdvözölte gróf Teleki Pált, a kérdés előkészítőjét, majd Németország, Lengyelország, Anglia, Románia és Franciaország képviselői üdvözölték a magyar képviselőket, Magyarország felvétele alkalmából.

TITOKBAN TANÁCSKOZOTT BÉCSBEN MUSSOLINI ÉS HITLER

(PÁRIS.) Diplomáciai körökben tudni vélik és ezt az értesítést a francia lapok jelentése is megerősíti, hogy Mussolini és Hitler vezérkancellár titokban tárgyalásokat folytattak le Bécsben és a tárgyalásokon résztvett a két ország külügyminisztere, Ribbentrop és Ciano is. Nagy feltűnést keltett, hogy a titokban megtartott értekezleten résztvett a két állam katonai vezérkarának főnöke és több katonai szakértő is. Mussolini egyébként a fasizta nagytanács legközelebbi ülésén fogja tájékoztatni a világ közvéleményét Olaszország külpolitikai irányáról és a Franciaországgal szemben támasztott — szerinte — jogos területi igényekről.

Németország egyidejűleg folytatja mozgalmát az ukrainai kérdésben és így most már nem szenved kétséget, hogy Hitler és Mussolini már korábban megállapított, együttes terv alapján járnak el, a terv felszínre dobásával azonban Olaszország késedelmeskedett.

— Ma avatják fel a Mihály nagyvadász elnevezett emlékházat. Bucurestiből jelentik: Ciuperca hadügyminiszter és Eugen Titeanu propagandaügyi alminiszter jelenlétében ma, vasárnap avatják fel Predálon a „Marele Voevod Mihai” emlékházat. Az ünnepség keretében fogják elhelyezni az emlékház mauzóleumában az 1916-ban a Dihanul Cleste és Clabucetul hegységeiben vívott harcokban hősi halált halt román katonák hamvait.

— Új kolozsvári egyetemi tanárok. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésiügyi minisztérium V. Motogna, Stefan Pasca, Ian Popovici, Ioan Gavrilă, Valer Cimoca és Constantin Stanca egyetemi tanársegédekkel előadó egyetemi tanárokká nevezte ki.

— A milánói Scala-színháznak nem lesznek zsidó bérlői. Milánóból jelentik: A milánói Scala igazgatósága a dalszínház összes zsidó bérlőinek visszaküldte a bérletjegyek árát. A Scala-nak ebben a színházi évadban tehát nem lesznek zsidó bérlői.

Elnapolták a kackói rablógyilkosság vádlottainak tárgyalását

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A bünygyi tábla tegnap folytatta a kackói rablógyilkosság bünygyének tárgyalását, amelynek áldozata Ujfalvi Anna volt. A tárgyalótermet szokatlanul nagyszámú közönség töltötte meg. A bíróság reggel 9 órakor folytatta özvegy Ujfalvyné kihallgatását. Pénteken este ugyanis az özvegyasszony vallomástétele közben kialudtak a terem összes lámpái, ami az események következtében nagyon megviselt idegzetű uriasasszonyt annyira megrémítette, hogy kihallgatását félbe kellett szakítani. Utána Bor György szolgát szőlítették a bírák elé. Bor elmondotta, hogy amikor kiáltást hallott, elvesztette a fejét. A házban fejsze is volt, de ahelyett, hogy azt fogta volna kezébe, a mosóteknőt ragadta fel és azt vágta a gyilkosok közé. Azután pedig szinte üres kézzel maradt a banditák között, akik hamarosan elbántak vele. Corpodean Maria cselédleány a következő tanu. A konyha ablakából látta, amikor a rablógyilkosok a ház felé közeledtek. De annyira megrémült, hogy bebújt az ágytakaró alá, de a rablók megtalálták és vallatni fogták. Eszméletlenségig ki-nozták, de ő nem árulta el, hogy hol tartják a pénzt és az értékes holmit. A tábla ezután Strang Nicolaet és több jelentéktelen tanut hallgatott ki. Utána dr. Giurgiu János kére a bíróságtól, rendelje el két újabb tanu beidézését, akikkel igazolni tudja, hogy Dicu őrmester nem bűnös és nem volt tudomása a készülő rablógyilkosságról. A bíróság azonban a védő kérését elutasította. A beidézett számú tanu közül 12 nem jelent meg és így elrendelték azok elővezetését és a tárgyalást hivatalból kitűzendő időpontra napolták el.

Megerősítették Cristescu ezredes merénylőinek letartóztatási végzését

(CSERNOVIC.) Cristescu hadbíró ezredes elen elkövetett merénylet ügyében befejezték a vizsgálatot. A katonai törvényszék megerősítette a merénylő Ludovici Leonid és Stanescu Mihai, Bancul Agenor, Rachniscu Alexandru, Zuzzi Constantin, Cohut Ioan, Echsner Frigyes és Exner Mária társainak letartóztatását, aki — mint a vizsgálat megállapította, — tevékeny részt vettek a merénylet előkészítésében. A bíróság úgy határozott, hogy az ügyben még karácsony előtt ítéletet hoz.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) Németországban felállították az első vasúti pionírosztagot, amelynek alkalmazását a versaillesi békeszerződés annakidején tiltotta.

(BUDAPEST.) A tőzsde tartottan nyitott és külföldi ösztönzésre szilárdan zárt.

(STOCKHOLM.) Nilson svéd nemzetvédelmi miniszter tegnap délbén 65 éves korában agyvérzés következtében meghalt. Tárcáját Quenzel tárcanélküli miniszter vette ideiglenesen át.

(HAGA.) A De Wag című lap vezércikkben foglalkozik az emigrációs kérdéssel és tiltakozik az ellen, hogy a kormány beutazási engedélyeket adjon ki, mert az ilyenek szerinte csak a fölösleges antiszemitizmushoz vezetnének, amelytől eddig Hollandia kímélve volt.

(BERLIN.) A jövő hónapban a „Kraft durch Freude” egyesület 280 különvonatot indít kiránduló munkások számára.

(VARSO.) A német-lengyel társaság Berlinben tegnap avatta fel ujonnan épült székházát. A felavatáson jelen voltak Lipszky lengyel követ és Woermann külügyi államtitkár is, aki nagy beszédben méltatta az egyesület céljait.

(LONDON.) Pyrow délafrikai hadügyminiszter tegnap elhagyta Londont és Liverpoolba utazott, hogy behajózzék capetowni rendeltetéssel.

(ATHÉN.) Az athéni törvényszéken új kommunista per kezdődött, amelynek 21 vádlottja van.

(VALPARAISO.) A Santiago du chili-i obszervatórium erős földrengést jelzett mintegy 1600 kilométer körzetben. A részletes jelentések hiányzanak.

(BANGKOK.) A városban heves mohamedán tüntetés zajlott le a palesztinai arabok érdekében.

(ANKARA.) Ismet Inönü legközelebb hosszú, országos körutra indul a Fekete

tenger partvidékén. A török államfőt a kormány belügyminisztere is elkíséri utjára.

(TEHERAN.) A teheráni törvényszék most mondott ítéletet az eddigi iráni legnagyobb kommunista bűnperben, amelynek 53 vádlottja volt. A vádlottak legnagyobb részét, harminchat személyt egy éven aluli, míg a többiek egy, sőt két éven felüli börtönbüntetéssel sújtották. Az elítéltek legnagyobb része főiskolai hallgató.

(OSLO.) A norvég kormány elhatározta, hogy a választói korhatárt 21 évre a választhatóit pedig 25 évre szilítja le. (Ed dig 30 volt a választói korhatár.)

(STOCKHOLM.) Gusztáv svéd király Borencreutz miniszteri tanácsost nevezte ki burgosi követének. Borencreutz tegnap utnak is indult állomáshelyére.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök gyengélkedése miatt a hétvéget Londonban fogja töltöni.

(MÜNCHEN.) Gr. Göbbels propagandaügyi miniszter nagy beszédet tartott az építészeti kiállítás megnyitásánál és ebben kijelentette, hogy a nemzeti szocializmus az összes képzőművészeti ágakban jótékonyan érezteti hatását a dekadenciával telített ferde művészettel szemben.

(BUDAPEST.) A képviselőház egyesített bizottságai folytatták a napirenden levő kérdések tárgyalását és egyhangúan megszavazták a családi pótlék és a korpótlék emelésére vonatkozó törvényjavaslatot, míg az álláshalmozásról szólót három szótöbbséggel fogadták el.

(BELGRÁD.) Sztójadinovics miniszterelnök ma minden valószínűség szerint Belgrádban fogja megtartani nagyszabású politikai beszédét.

A nemzetvédelmi miniszter előadása a rádióban

A kolozsvári VI hadtest katonai előkészítő parancsnoksága közölte, hogy december 11-én vasárnap délután 4 óra 45 perckor Nicolae Ciuperca hadosztálytábornok, nemzetvédelmi miniszter a bukaresti rádióban előadást tart a katonai előkészítő órája műsorának keretében. A katonai előkészítő parancsnoksága felkéri az összes tisztet, a katonai előkészítő ifjakat, ezek szüleit és a nagyközönséget is, hogy hallgassák meg figyelemmel a nemzetvédelmi miniszter rádió-előadását, mert az előadás keretében ismertetett kérdések igen közelről érdeklik őket. A katonai előkészítő kolozsvári felügyelősége Rosianu Alexandru őrnagy aláírásával hirdetményben is felhívja az érdekeltek figyelmét. Ciuperca nemzetvédelmi miniszter előadásának fontosságára és érdekességére.

KIS HIREK

(RÓMA.) XI. Pius pápa állapotában a megerősített fogadások következtében újból rosszabbodás állott be. A Szent. atyán erős kimerülés jelei mutatkoznak, amelyet légzési zavarok súlyosbítanak. Az orvosok teljes pihenést rendeltek a pápának és ezért az összes fogadásokat beszüntették.

(LONDON.) Angol kormánykörökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az emigrált zsidóság részére Rhodéziában létesítsenek új államot. Rhodézia területe körülbelül akkora, mint Angliáé, földje termékeny, éghajlata pedig mérsékelt.

(PRÁGA.) A Vecer jelentése szerint a Prager Presse, a cseh kormány hivatalos lapja, december 31-ével megszűnik.

(PRÁGA.) A Narodny Listi jelentése szerint a december 18-án megtartandó szlovenszkoji szavazáson a zsidók külön urnákba fogják tenni szavazataikat. A szlovák kormány így módon akar meggyőződni arról, hogy a szlovenszkoji zsidó lakosság milyen álláspontot foglal el a kormány politikájával kapcsolatban. A zsidó lakosság elhatározta, hogy valamennyi szavazásra jogosult zsidó igennel fog szavazni.

(NEWYORK.) Al Capone, az alvilág ismert vezére közlebről kiszabadul a börtönből. Al Caponet 11 évi elzárásra ítélték, de jó magaviseletére való tekintettel öt évi fegyház kitöltése után szabadlábra helyezik.

(MOSZKVA.) A katonai törvényszék 11 katoná és rendőrtisztet elszakadási törekvések miatt halálra ítélt. A halálos ítéletet azonnal végre is hajtották. A kivégzettek között volt Borissov ezredes, Kiew volt katonai parancsnoka.

(BERLIN.) Német gazdasági körökben — a Fournier ügynökség jelentése szerint — azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Romániából közvetlen petróleum vezetéket építsenek Keletporoszországba.

Tesztelés

Huszonhéttagú keretet jelöltek ki a válogatottak keleti portyájára. Bucurestiből jelentik: A labdarúgószövetség Luchide dr. főtitkár előterjesztése alapján 27 tagú keretet jelölt ki, amelyből a keleti portyára induló válogatott csapatot állítják össze. A keretben a következő játékosok szerepelnek: Kapusok: David és Negru, hátvédek: Duce, Chiroiu, Jonescu Crum, Felecan, Negrescu és Lengheru, fedezetek: Nistor, Pop Vasile, Răsinaru, Kert, Costea, Páll, Spilmann, Brandabura, csatárok: Orza, Oana, Mihailescu, Moldoveanu, Prassler, Reiter, Barátky, Popescu, Năciu és Oprea.

„Az hiszem nem versenyeznek többé” — nyilatkozta dr. Csik Ferenc olimpiai bajnok, az újságírók előtt. Elhatározását azzal indokolta, hogy nagy mérvű elfoglaltsága lehetetlenné teszi, hogy résztvegyen rendszeres edzésen.

Keddtől minden este

az évad nagy meglepetése

IDE GYERE RÓZSAM!

Dénes-Kamjonkay operett újdonsága!

A darsess és a cigányzene nagy versenye

Kovács Kató kolozsator énekesnő első fellépése!

Pushkin Béla és teljes cigányzenekara

ának közreműködésével! = Ragyogó kiállítás! Nagyszerű rendezés! = Remek táncok! Félbemászó slágerek!

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavazóként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelzés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

A legszebben és
legolcsóbban

készít
szőrme bundákat

Veszprémi Sándor

szücsüzlete, Cluj, Reg. Maria 10.
Mindennemű szőrme-alakítást jutányosan eszközünk.

ADÁS-VÉTEL

EMELETES új villa centrumban eladó. Str. Gruia 10. (Elisabeta mellett). (4316)

PRIMA HIS MASTER'S PATHEFON tánclemezekkel eladó 4000 lejért. Szobai vaskályha 1000 lejért. Értekezni: 1-3-ig Str. Legiunea Ardeleni 18. (4255)

KERESEK megvételre 1 drb. új típusú Fordson vagy Harth. Par traktort, 1 drb. 930-as MAV vagy EMG újabb típusú csép lőt elevátorral. Címeket: Bartalus Lajos Frata, jud. Cluj. (v. 4262)

JÓKARBAN levő tölgyfából készült 20 vékás hámbár sűrűsen eladó. Str. Lucaci 30. Russu. (4214)

KÖVER ZSIRDISZNO kukoricán hizott azonnal eladó. Str. Donát 182. (4406)

ELADÓ 2 darab elsőrendű prima zsirdiszno. Str. Săpătorilor 5. (4398)

ÁLLÁST KERES

NEMETORSZÁGI állami klinikai képzettséggel rendelkező ápolónő privát beteg mellé ajánlkozik. Szíves megkereséseket „Schwester” jellegre a kiadóba kérék. (4267)

KERESKEDELMI megbízásokat, jobb árakban képviselést, incassót vállal (jutalékra) Biroul Frenkel Turda. (V. 4106)

ÜGYES, gyakorlott kiszolgáló kisaszszonyt felvesz Fábán cukrászda, Strada Memorandului 10. (4393)

ÁLLÁST KAPHAT

MESTERKÖNYVVEL rendelkező hölgy fodorást keresek. Pontos címet Novába kérék „Megegyezünk” jellegre. (4247)

KÜLÖNFÉLÉK

KIFÉNYESEDETT öltönyöket speciális módszerrel fénytelenít tartósságért felvessz vállalk. Cal. Reg. Ferdinand 5. I. emelet, ajtó 1. (3917)

ELVESZETT december 7-8-ra virradólag Dumitrescu Ionel névre szóló Cluj 450 taxi iratai. Megtalálójára jutalom ellenében adja le a „Jóestét!” kiadóhivatalába. (4266)

**Képet, képkereteket,
perzsaszőnyegeket**

részletre is legolcsóbban:

„UNICUM”

„Sora”-val szemben.

Calea Marechal Foch 5-a.

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NEMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

FRANCIA és román nyelvvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cím a kiadóban. (433)

ASZTALOSÁRU gépzem bérbeadó. Írásbeli árajánlatot Str. Iuliu Maniu 5. alá kérék. Telefon 20-98. (T. 1685)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha kiadó. Str. Axente Sever 27. sz. (4407)

KÖMFORTOS lakásomba tisztviselőnő lakótársul keres. Str. Memorandului 3-5., félmelet 4-es ajtó. (4391)

Pénzbüntetéssel ért véget az elbocsájtott munkások bosszuhadjárata a munkafelügyelő mérnök ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Horvát József a szilágymegyei Lupoia bánya munkafelügyelő mérnöke, ez év elején rendeletet kapott feletteseitől, hogy akadályozza meg a politizálást a munkások között. Horvát érélyesen nekilátott a munkának, több munkást elbocsátott, aminek eredménye az lett, hogy azok feljelentették, mert, állítólag a román munkásokat szidta és lelővéssel fenyegette. A mérnök ellen megindult eljárás folyamán Magyarországnak geológiai térképét is megtalálták irodájában, ami szintén vádpont lett ellene. A katonai törvényszék nemrégiben tárgyal-

ta Horvát ügyét, minden tanu mellette vallott, de a bíróság egy Mocanu Gheorghe nevű munkás megidézése miatt a tárgyalást elhalasztotta. Tegnap volt új tárgyalás az ügyben, Mocanu azt vallotta, hogy őt Horvát tényleg lelővéssel fenyegette meg, vallomását azonban megcáfolta Vasile Ionescu mérnök, egy másik tanu, aki az üzem megbízásából vizsgálta meg az állítólagos fenyegetés ügyét, azt alaptalannak találta és véleményét a bíróság előtt is fenntartotta. A bíróság ezek után mindössze 4000 lej pénzbüntetésre ítélte a súlyosan megvádolt mérnököt.

Munkás mozgóban

December 8-13-ig minden 6 és 9. Két világláger!

Tragédia a hóban

Clujon premier Sport Főszereplők: Roland Firre és Jane Baxter.

II.

San-Francisco -- A bűnök városa

Hatalmas morális és gazdasági film. Főszereplők: Janette Mac Donald és Clark Gable. Vasárnapi előadásokon visszamaradni nem lehet. Tartalomleírás a polgárnál díjtalanul kapható.

Kisipari egyesületeink múltja és jövője

Súlyos ellentétek gátolják a kisipari céhek megszervezését

Két céh is alakult Kolozsváron ugyanabban a szakmában — Mi lesz az ipartársulatok és az iparos egyletek sorsa?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az október 12-én közzétett céhtörvény értelmében a kolozsvári, helyesebben a szamosvártománybeli kisiparosok is megkezdtek szakmai céhek megalakítását. Mint-hogy kézműiparosaink több szakmai szervezetbe tömörülve osztozták meg erőiket, amelyek már a múltban is gyakran szembekerültek egymással, a céhek megalakításánál sem tudtak ezek a széthúzó iparos-csoportok megegyezésre jutni egymás között.

A napokban több kisipari céhalakítás történt Kolozsváron. Az asztalosiparosok december 6-án, a nyomdászok december 7-én, a fémiparosok és az élelmezési kisiparosok pedig december 8-án tartották céheik alakuló közgyűléseit.

Borbélyának egy szót szólni „Barbaxoljon”

A borbélymesterek már két céhet is alakítottak Kolozsvárt, noha a törvény értelmében egy tartomány területén ugyanannak a szakmának csak egy céh szervezete lehet. Az ilyen kettős alakítások esetén majd a kormány fog határozni, eldöntve, hogy melyiknek jogi személyiségét ismeri el.

Megalakultak a cipészek és szabók szakmai céhei is. Mindkettő a Kisiparosok Országos Szövetségének keretein kívül szervezkedett meg és emiatt — amint értesültünk — a Szövetség arra törekszik, hogy a maga lábbelikészítő és szabóiparos tagjaival két új céhet alakítson. Amennyiben ez a terv valóra válik, a rivális céhek között szintén a minisztérium fog majd dönteni.

A törvény értelmében a fényképészeti iparnak és a vegyészeti kisiparnak — ide tartoznak a vegytisztító üzemek is — külön céhekbe kellene tömörülnie. Minthogy azonban eddig nem sikerült a céhalapításhoz Szamos kormányzság területén kellő számú tagot megnyerni, az utóbbi két céhek a megalakítása egyelőre igen kétséges.

A kisipari céhek most lezajlott alakuló közgyűlésein csak a választmány tagjait választották meg. Az elnök és tisztikar megválasztását a törvény értelmében maga a választmány fogja megejteni, miután a kormány az alakulást jóváhagyta és a céheknek a jogi személyiséget megadta.

A kisipari céhek megalakulásával kapcsolatban súlyos és fogas, következésképpen igen nagy horderejű kérdés került előtérbe: mi lesz a sorsa azoknak a kisiparos tömörüléseknek, szervezeteknek, egyleteknek és társulatoknak, amelyeket a céhtörvény megjelenése hosszú multra visszatekintő tevékenységük közben találtak? Vajon milyen vonatkozásban és mily mértékben terjed ki ezekre a régi kisipari szervezetekre az új céhtörvény hatálya? Megtudjuk-e majd tartani továbbra is elismert jogi személyiségüket, vagy legalább is önállóságukat, hogy átmentsék a jövőbe azokat a hagyományokat, az összetartozásnak és kartársi együttműködésnek azt a nemes szellemét, amelyet a múltban és mind mai napig képviseltek? És végül ezzel kapcsolatban, mi lesz a sorsa annak a szerény, de a nehéz kisipari sorsban mégis jelen tekeny egyesületi és társulati vagyonnak, amelynek célját és rendeltetését egyedül a közös érdekek hathatósabb szolgálata képezte?

Az elismerten kitűnő

„CRÈME JOLIE”

különlegesség városunkban a következő üzletekben kapható: Gliovics és Papsz, P. Unirii 16., Konkoly Antal, Str. Reg. Maria 6., Goldstein Bodega Cal. Reg. Ferdinand 16., Turós Bodega, Str. Memorandului 4., stb. Gyártja: „FORTUNA” Frații Roxin pozsgőgyára, Oradea.

Súlyos kérdések, amelyekre a közeljövő fog majd határozott választ adni.

A céhtörvényben elmosódnak az egyes kisipari alakulatok között megvont határok. A törvény szelleme csak azokra a kisipari szervezetekre terjed ki, amelyek kifejezetten szakmai jellegűek. Hiszen maguk a céhek is a szakmai érdekek védelmére szolgálnak. Ebben az értelmezésben tehát a kulturális célú, vagy kaszinó jellegű iparos egyletek kívül esnének a törvény keretein. Igen ám, csak hogy ugyanakkor a törvény betűszerinti értelmezése ellentétes magyarázatra is alkalmat ad. Ahol a törvény nem nyújt kellő utbaigazítást, ott a törvényhozóra vár az értelmezés feladata.

Meg akarjuk azonban rövidíteni a tépelődésnek és várakozásnak ezeket a kétszeresen hosszú napjait és a felvetett kérdésekre megkíséréljük következő lapszámainkban megadni a feleletet: mit mond tulajdonképpen a törvény és mennyiben vonatkoztathatók ezek az intézkedések a magyar kisiparosság régi intézményeire?

dr. r. v.

Rádió

HÉTFO, december 12.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó. 7.45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Lemezek. 15.10: Hírek. 18: Konzervatórium énekkara. 19.15: Theodorescu-műgyesi 19.40: Popescu énekes áriaestje. — 20.15: Predescu zene. 21.05: Berlioz lemezek. 22.15: Hangjáték. 23.15: Vendéglői zene. Majd: hírek külföldről.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Zene. 13.30: Hírek. 14.20: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákféltő. — 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Hanglemezek. 19: Előadás. 19.25: Könnyű zongoradarak. 20: Hírek. 20.20: Egyházzenei hangverseny az evang. templomból. 21: Előadás. 21.40: Cigányzene. 22.40: Hírek. 23: Lemezek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Hírek angol és francia nyelven. — 1.05: Hírek.

— CIUPERCA TÁBORNOK CHISINAU DISZPOLGÁRA. Chisinauból jelentik: Ciuperca tábornok, nemzetvédelmi minisztert Chisinau város diszpolgárává választották meg. A tábornok korábban a chisinaui III. hadtest parancsnoka volt és ebben a minőségben Chisinau város egész lakosságának ozstatlan tiszteletét és bizalmát érdemelte ki.

HÖLGYEK ÉRDEKESÉGE A SZÉP HAJ ÉS FRIZURA

Ovakodjunk az olcsó szerek használatától. Az erős leszárítás szintén nagy rombolást visz végbe a hajnál. Kevés árkülönbséggel megerősíthetjük és megmenthetjük haját. Tartós villanyvondolálás 8 havi garanciával már 150 lejűl. Garantált speciális hajfestés választékos színekben. Viz és vasondolálás. Női hajvágás, manikűr, valamint gőzpárolásos olajpakolás korpásodás ellen.

Mizza

hölgyfodrászszalon, C. Reg. Ferdinand 30.

ÓRA ÉS ÉKSZER

„PERLA”-nál

C. R. FERDINAND 20.

C. R. FERDINAND 20.

NAGY KARÁCSONYI ÁRENGEDMÉNY!

Használt ékszerekért legmagasabb árat fizet!

Kétezer lej pénzbüntetésé- sebe került a tiltott nótá „Kakuknak“

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vidám hangulatban haladt ez év júliusában, a festői szépségű Dregán völgyében több társával egy kolozsvári fiatal román szabómester, Ilie Cucu, akinek a neve magyarul lefordítva „Kakukot“ jelent. Talán éppen ez a körülmény és az egyik utolsó korcsmában elfogyasztott bor is hozzájárult ahhoz, hogy Cucu ur, menetelés közben énekre fakadjon. A sok ismeretes román népdal között egy legionista éneket is énekelt, de mivel úgy látszik a fáknak is fülük volt, a dolog a legközelebbi falu csendőrmesterének is tudomására jutott. Cucu ellen eljárás indult. A katonai törvényszék az enyhítő körülmények tekintetbevételével 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

Tulságosan szépen beszélt a keresztről a pap: legio- nista propaganda miatt el- járás indult ellene

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) 1938. év márciusában kereszt-felszentelő ünnepség volt a biharmegyei Tulca községben. Az ünnepség aokalmával szép beszédet mondott Goia Aurel, a szomszédos Selistea község gör. keleti. papja is és beszédében igen határozott hangon beszélt a kereszt-tiszteletéről, amely tudvalevőleg a legionista mozgalom szimbóluma is. Nem kimélte a községi bíró személyét sem, aki sértve érezte magát és eljárást indított a tiltott politikai propagandáért.

A lelkes ügyet tegnap tárgyalta a katonai törvényszék, amely a tanúhallgatások után csak a bíró személye ellen, hatósági erőszak ügyében találta bűnösnek és Ilarie Popescu ügyvéd-kapitány védőbeszéde után, aki ismertette az ügy hátterét, mindössze 3000 lej pénz büntetésre ítélte.

— EKE előadások. „A természetszemlélet változásai“ címmel nyitotta meg az EKE előadás-sorozatát dr. Tavaszy Sándor. A református leánygimnázium rajztermét zsúfolásig megtöltött közönség igen élvezetes, mély gondolatokkal alátámasztott előadással vezette végig az egyes korszakok és azok embereinek természetszemléletén dr. Tavaszy Sándor. A minden figyelmet lebilincselő tartalmas, közvetlen előadás, melyet dr. Balogh Ernő szavai vezettek be, sokáig emlékezetes marad a hallgatók lelkében. Csütörtökön a Magas Tátra szépségein gyönyörködhetett a közönség a nyári EKE kirándulás élményei alapján, melyet vetített képek mellett Husz Ödön a kirándulás vezetője ismertetett az ő kedvesen finom előadó készségével. Ezután is közli az EKE, hogy folyó hó 15-én este 8 órakor ugyancsak a református gimnázium rajztermében Str. Brătianu 24. szám II. emelet, Bálint József kath. népszövetségi igazgató tart előadást „Isten képe a természetben“ címen.

() Vasárnap megnyílik a kolozsvári Református Nőszövetség nagy kézimunkakiállítás. Szép ünnepélyre készül a kolozsvári Református Nőszövetség. Gyönyörű kézimunkagyűjteményét, izléses, választékos terítőit, asztalkendőit párnáit és sokféle, ötletes díszítárait mutatja be vasárnap (11-én) délután 4 órakor Brătianu uca 24. szám alatti helyiségében. A kiállítást báró Bornemissa Elemérné, a kolozsvári Református Nőszövetség elnöke nyitja meg, a Ref. Nőszövetség tagjai és a kiállítás látogatói előtt. A szebbnél-szebb kézimunkák nemcsak művészi gyönyörűséget fognak jelenteni, de gazdag ötleteket is nyújtanak a karácsonyi ajándékozók számára. A kiállítás minden darabját hozzáértő kezek készítették azzal a felemelő érzéssel, hogy munkájuk kegyére válik az éhezők, fűtőanyag és a fázók és ruháik a ruhátlanok részére. A kiállítás egész héten, vasárnap (11-én) keddet hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön pénteken és szombaton is nyitva lesz délután 10—11-ig és délután 4—7-ig, hogy mindenkinek legyen ideje megtekinteni. A Nőszövetség gondoskodott arról is, hogy a teázni kívánó látogatók állandóan kaphassanak meleg teát és kitűnő süteményeket. A Református Nőszövetség ezúton is meghívja és szeretettel várja látogatóit.

Vihar az Avram Iancu-szobor körül Bírói zárlatot kért a város Kory szobrászművész ellen, hogy visszaszerezze a jogtalanul kiutalt tiszteletdíját

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város közvéleményét bonyodalmas kulturbotrány foglalkoztatja, amelynek előzményei évekre nyúlnak vissza és amely most jutott el a tragikus fináléhoz. A botrány középpontjában Kory József szobrászművész áll, akinek a város vezetősége azt a megbízást adta, hogy készítse el Avram Iancu szobrát. A munkálatokra 30 ezer lej utaltak ki és amikor a szobor modellje elkészült, a város vezetőségének nem nyerte meg tetszését a művészi munka, erre visszakérte a kiutalt 30.000 lejt. A művész ezt megtagadta s most a város bíróság útján végrehajtást kért Kory József házára, hogy ily módon szerezze vissza a kiutalt összeget.

Igy indult el a kinos ügy

Még 1921-ben történt, hogy a város vezetősége elhatározta, hogy szobrot emeltet Avram Iancunak, a románság nemzeti hősiének. A román társadalom nagy lelkesedéssel karolta fel a szobor eszméjét. Hamarosan megalakult a szobor-bizottság, amelynek elnöke Ivan Nicolae, az évekkel elhunyt görög keleti püspök lett, alelnöke pedig Papp Danila tábornok, jelenlegi marostartományi helytartó. A bizottság szorgalmazására társadalmi gyűjtés indult meg a szobor költségeinek előteremtésére. A város vezetősége mindjárt gavallérosan félmillió lejjel járult hozzá az emlékmű költségeihez. Néhány év múlva annyi pénz gyűlt össze, hogy pályázatot írhattak ki a szobor elkészítésére. A pályázaton mintegy tíz szobrászművész vett részt, akiknek a munkája azonban nem nyerte meg a bírálóbizottság tetszését és így nem kerülhetett sor a szobor felállítására.

Közelélp Simon városi tanácsos Évek teltek el anélkül, hogy a szobor ügyében történt volna valami. 1929-ben azonban Mihali Tivadar polgármestersége alatt Simon Alexandru városi tanácsos vette kezébe a szobor-ügyet. Anélkül, hogy kikérte volna a szobor-bizottság véleményezését, Simon tanácsos 30.000 lejt utalt ki a város által kezelt szobor-alapból Kory József művésznek azzal, hogy készítse el Avram Iancu emlékművének modelljét. Hosszu csönd következett ezután. Közben egymást váltották a tanácsok a város élén. Talán Simon tanácsos megbízása feledésbe is merült, ha a szobor-bizottság nem kéri számon a várostól általa kezelt alapot.

A szobor-bizottság megállapította, hogy a városnak nem volt joga Simon tanácsos útján kiutalni az emlékmű-alapból a kérdéses összeget, legkevésbé megbízást adni a modell elkészítésére.

A tragikus finálé

Hogy a város áthidalja a nehézséget, ez év nyarán megsürgette Kory Józsefnél a szobor modelljét és határidőt tűzött ki annak szállítására. A művész a kitűzött időpontban el is készült munkájával és a modellt bemutatta a város vezetőségének. A polgármester azonban úgy vélte, hogy a szobor-modellnek semmi művészi értéke nincs s ezért arra kötelezte Koryt, hogy a 9 évvel ezelőtt felvett összeget fizesse vissza. Kory abban a meggyőződésben, hogy teljes értékű munkát végzett, megtagadta a 30.000 lej visszafizetését. Erre a város vezetősége most bíróság útján végrehajtást kért a művész vagyonára, hogy a jogtalanul kiutalt összeggel el tudjon számolni a szobor-bizottságnak.

Megkaphatja-e a Sora áruház a lakhatási engedélyt?

Százötven kolozsvári kereskedő emlékirattal fordul a polgármesterhez a Sora megnyitásával kapcsolatosan

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár kereskedő köreit már hónapok óta a nagyáruházak kérdése foglalkoztatja, amely azzal nyert külön időszerűséget, hogy városunkban két világvárosi méretű nagyáruház alapítása kerül érdeklődésünk homlokterébe.

Az egyik nagyáruházat a bukaresti Sora alapítja fiókként Kolozsváron. Az áruház céljaira kibérelték az unitárius egyház Marechal Foch-uti új bérpalotájának földszinti és feleleleti helyiségeit. Az építési munkálatok lázas iramban folynak annak érdekében, hogy a Sora kolozsvári áruháza még a karácsonyi vásár megkezdése előtt megnyithassa ajtajait.

Természetesen a Sora letelepülésével együtt Kolozsváron is napirendre került az az ellentét, amely világszerte megnyilvánult a nagyáruházak és a szakmai kereskedők szembenálló érdekei miatt.

A Sfatul Negustoresc kolozsvári tagozata Comsa Ionel elnök volt szená-

tor vezetésével küldöttséggel kereste fel dr. Bornemisa Sebastian polgármestert,

akinek 150 helyi kereskedő aláírásával ellátott memorandumot nyújtott át.

Az emlékirat arra hivatkozik, hogy egy városi szabályrendelet, mint a közegészségügyi törvények az ujonnan épített ingatlanok lakhatási engedélyének kiadását attól teszik függővé, hogy a kérdéses ingatlan eléggé száraz-e a beöltözésre? A memorandum szerint ez az előfeltétel a Sora által kibérelt üzlethelyiségeknél még nincs meg, mert az építkezési munkálatok november végével fejeződtek csak be. A kolozsvári kereskedők felfogása szerint a Sora fiók megnyitásának engedélyezése veszélyezteti az ott alkalmazott mintegy 60 tisztviselő és elárúító egészségét.

Dr. Bornemisa polgármester átvette a küldöttség által betérjesztett emlékiratot és kijelentette, hogy a kérdést

kivizsgálja és a vonatkozó szabályrendelet és a törvény intézkedése szemlémében fogja döntését meghozni.

Nemcsak a Sora vette azonban tervbe egy nagyáruház megnyitását városunkban, hanem hasonló elhatározásra jutott a kolozsvári kereskedők egy csoportja is. Ezek a kereskedők mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy megfelelő helyiséget bérelnek és ott közösen fognak eladásra berendezkedni. Erre a célra egyik főtéri étterem helyiségének bérelését vették tervbe. A felállítandó áruházat esetleg a karácsonyi vásár lezajlása után is fenntartották volna, amely ekképpen állandó jellegű és nagyarányú kereskedelmi vállalat szaporitáná Kolozsvár üzleti életét.

Ez a terv mindenesetre oly érdekes megoldást jelent, hogy amennyiben jelenleg még nem is volna megvalósítható, de alkalomadtán ismét felmerülhet, hogy a kereskedők számára nagyobb forgalom előérést, a közönség számára pedig új beszerzési forrás megnyitását jelentse.

A bíróság hírelből

Érdekes ügyeket tárgyalt tegnap a kolozsvári törvényszék II. Barbateiu-Breban tanácsa. Chifor Valeria cselédeleány az első vádlott, akit azzal vádolnak, hogy a múlt évben Rosenfeld Albert apahidai kereskedőtől, akinél a kalmazásban volt, nagyobb összeget tulajdonított el. A tárgyaláson azonban a károsult nem jelent meg és így a törvényszék a tárgyalást későbbi időpontra napolta el. — Dascal Maria kolozsvári szülész, a vád szerint, tiltott műtétet hajtott végre Giurgea Anica helybeli asszonyon, amiért mindketten a vádlottak padjára kerültek. A törvény szék azonban több tanu távolmaradása miatt a tárgyalás folytatását 1939 március 13-ára halasztotta. — Mosutan Matei Darja községbeli legény székereken Kolozsvárra jött. Felecan Anica ugyan csak darjai leánnyal együtt. A legény, a vád szerint, a városban erőszakot követett el a leánnyal. A bíróság a tárgyalást szintén december 13-ára napolta el. — A törvényszék I. tanácsa ma foglalkozott Schuschmann Oszkár, Klein Viktor és Keim Ferenc ügyével, akik ellen Draganescu vizsgálóbíró 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el. A letartóztatottak a gyanu szerint 10 orvosi rendelőbe haltokta be, ahonnan közel 600 ezer lej értékű ékszer, pénz és műszereket vittek magukkal. A törvényszék megerősítette a vizsgálóbíró határozatát.

Jeke - sport

A szövetség elnöke Sepsiszentgyörgyön

(SEPSISZENTGYÖRGY.) Pop Virgil mérnök, a tekézőszövetség ujonnan kinevezett elnöke a napokban megtekintette a sepsiszentgyörgyi országos középdöntő mérkőzéseket. Az állomáson Lutz Gyula, az Iparos Otthon elnöke, Pál István, a Sicilia tagja, továbbá Boros Vilmos szövetségi titkár fogadták az elnököt, akiknek tiszteletére a versenyek után bankettet rendeztek. Incze Árpád a Virtus, Orendt Gyula Virtus és Szabó János a Klínger nevében mondtak udvözlő beszédeket és tolmácsolták az új elnöknek ragaszkodásukat és a szövetséghez való hűségüket.

A középdöntőkön a legszebb sikert László Béla, a Sicilia csapatkapitánya aratta, aki 201 pontos nagyszerű eredményt ért el. A versenyek érdekessége az volt, hogy a Virtusban egy 76 éves ember, Gáll Ferenc is játszott, aki magas kora ellenére meglepő frissen és sikeresen dobta le versenyt.

— Minden betegnek saját érdeke, aki asztmája, tüdő- és rokonszervek megbetegedésétől gyógyulást keres, hogy a magára részére hasznosítsa a több év óta fennálló és kitűnő hírnévnek örvendő Puhmann et Cie, Berlin 804. Müggelstrasse 25—25-a. alatt levő cég ajánlatát és megrendelje a gratis és franco kapható, képből díszített orvosi brosuráját.

BUN DE IMPRIMAT

„Sitvar“ háziipari és népmű- vészeti szövetkezet

szőttesek, varottasak, cserjék,
vászonneműek, fa- és cserép-
dísz tárgyak

Cluj

str. Iuliu Maniu 3. sz.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

Uj törvény az adóbehajtásról

Irtó: Demeter János

A köztartozások behajtását és végrehajtását, valamint a pénzügyi eljárások elleni jogorvoslatokat eddig 4-5 külön törvény szabályozta; az egyenes adóról szóló törvény, a bélyegtörvény és a közjövődelmek behajtásáról és végrehajtásáról szóló törvény stb. A Monitorul Oficial 48. számában azonban olyan rendeletörvény jelent meg, amely egyesíti mindezeket az intézkedéseket.

A „pénzügyi eljárás egységesítéséről” szóló törvény lényeges újításokat vezet be, hogy az adók behajtását megkönnyítsa és hatályosabbá tegye.

Ami az adók esedékességét illeti, megváltoztatja a régi rendszert, hogy az adó négy egyenlő részletben negyedévenként fizethető. Ezt a beosztást azonban ahhoz a feltételhez köti, hogy az adófizető mindig pontosan tájékoztassa az adóhivatalt lakhelyének változásáról. Erre vonatkozólag a 66. szakasz következőképpen intézkedik: „Az adófizető elveszti a negyedévenkénti esedékesség kedvezményét, ha lakásváltozás esetén nem értesíti írásban az adókönyvét kezelő adóhivatalt, jövőbeni lakásáról, a költözködés előtt egy hónappal és ha a kéréshez nem mellékelte az új lakásra vonatkozó lakbérleti szerződést, a bélyegilleték nyugtájával együtt. Ha az adófizető nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, akkor az összes adók egyszerre válnak esedékessé.”

Ezzel szemben megmaradt az az intézkedés, hogy a negyedévi adónak 45 napon belül való kifizetése 5 százalékos adóelengedést eredményez a negyedévre eső összegből. Aki viszont az első negyedéven belül az egész évi adóját kifizeti, 7 százalékos leszállítást élvez.

A végrehajtás szintén felszólítással (somația de plată) kezdődik és tévedések ellen ugyancsak reklamációval lehet védekezni a felszólítás vételtől számított 15 napon belül. A reklamáció nem függeszti fel a végrehajtást, de annak elintézéséig árverés nem tartható. A felszólítás után 15 nap múlva a végrehajtás következik. Az adófizetőket legközvetlenebbül az érdekli, hogy a végrehajtás során joga van-e a végrehajtónak elszállítani a lefoglalt holmikat anélkül, hogy azokat eláryezték volna. A régi törvény szerint ennek csak akkor volt helye, ha az „elidegenítés veszélye” fenyegetett. Az új törvény erre minden körülmények között jogot ad a végrehajtónak és ennek a jognak az alkalmazását semmilyen feltételhez nem köti. Sőt, a törvény megfogalmazásából arra lehet következtetni, hogy kivételt az az eset képez, ha a lefoglalt holmikat az adós lakásán hagyják. A 78. idevonatkozó szakasz így kezdődik: „A lefoglalt tárgyak otthagyhatók az adófizető, vagy pénzügyi gondnok őrzetében...” Az „elidegenítés nyílt veszély” esetén, ha az adós nincs más vagyona, mint az áru, az adóhivatalnak jogában áll minden felszólítás, végrehajtási formák és az előírt határidők figyelembevétele nélkül azonnal foglalást eszközölni és szoros zárt alkalmazni. Mind ezt azonban csak a pénzügyigazgató előzetes jóváhagyásával.

A legjelentősebb újítás talán az, hogy a kereskedelmi, ipari és forgalmi adó nemfizetése esetén a pénzügyigazgatóságoknak jogában áll csődöt kérni a törvényszéken az adóssal szemben. A csődkérelmet a pénzügyminisztérium kell, hogy engedélyezze és abban az esetben van helye, ha az adófizető legalább 6 hónapi adóval van hátrálékban. Az adóbehajtások biztosítását szolgálja a 143. szakasz is, amely szerint a közpéntárak kötelesek visszautasítani minden kifizetést, ha a javadalmazott nem igazolja összes adóinak kifizetését. Ha a pénzfelvétel engedményezés (cessio) alapján történik, akkor az adókifizetést úgy az engedményezőnek, mint az engedményezettnek igazolnia kell.

A végrehajtási intézkedések ellen továbbra is kontestációnak van helye, melynek a határideje az adóra nézve 15

Lehetséges-e a fájdalommentes szülés?

Csendes beszélgetés dr. Heller József nőgyógyással a fájdalommentes szülés kérdéséről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nem éppen mindennapos talány, ami eddig az orvostudományt foglalkoztatta, a fájdalommentes szülés kérdése. Régóta érdekli ez a probléma a nőgyógyászokat, annál is inkább, mert a megoldás egyúttal társadalmi célt szolgál: jelentős része lenne a születések emelkedésében.

Erről az érdekes és sokat vitatott kérdésről a „Jóestet” munkatársa beszélgetést folytatott városunk egyik szak tekintélyével, dr. Heller József kiváló nőgyógyással, aki csak nemrég tért vissza az Amszterdamban rendezett nemzetközi orvoskongresszusról és ő maga is már számos fájdalommentes szülést vezetett le.

Beszél a nőorvos

— Milyen eredményeket ért el eddig az orvostudomány a fájdalommentes szülés tekintetében? — kérdeztük.

— Erre az általánosságban feladott kérdésre — kezdte nyilatkozatát dr. Heller József — kissé hosszadalmas lenne teljes egészében válaszolni. Tény, hogy a világháború után, az élet mindennapi bizonytalansága és izgalma miatt megviselt idegzetű asszonyok féltek az anyaságtól, úgy az anyagi gondok, mint a szülési fájdalmak miatt s ezzel magyarázható a születési arányszám csökkenése. Tehát az orvosok igyekeztek olyan tudományos megoldást keresni, amely az anyákat teljesen mentesíti a szülési fájdalmaktól.

— Így megkísérelték — folytatta dr. Heller —, a különböző gyógyszerek, mipt a morfium, scopolamin stb. alkalmazását a szülés előtt állóknál, azonban ezek a bódítószerek — eltekintve attól, hogy az emberi szervezetre káros hatással vannak — nem váltak be.

Hipnotizmus a fájdalommentes szülés szolgálatában

— Igen eredményes módszer a szülési fájdalmak csökkentésére a hipnotizmus is. Annak idején a heidelbergi klinikán, ahol asszisztens voltam, hipnotikus szülést vezettek be és ezek a kísérletek oly nagy sikerrel jártak, hogy hamarosan híruk terjedt és a világ minden részéből tömegesen jöttek az asszonyok, hogy gyermeküknek ily módon adjanak életet. A klinika annyira tulzsufulódt a páciensekkel, hogy naponta 10-12 szülést is hipnózisban vezettünk le.

— Ez az eljárás tulajdonképpen abból áll, hogy a várandós nő szülése előtt hipnotikus álomba merül, tehát az öntudata teljesen kikapcsolódik és bár jajgat és kiabál, amikor felébresztik már semmire se emlékszik, csak gyermekét találja maga mellett.

— Nyugodtan mondhatom, hogy jó eljárás a hipnotizmus a szülési fájdalmak csökkentésére, bár a nagyközönség körében többnyire visszatetszést kelt. Egy Hallauer nevű külföldi orvos, hogy a páciens hipnotizálása könnyebben menjen, előzőleg narkotizálta a beteget, de viszont ez a módszer már nem vált be.

Különleges eljárások a fájdalom kiküszöbölésére

— Természetesen számos más kísérlettel is foglalkoztak az orvosok a szülési fájdalmak elkerülésére. Így a budapesti Korányi klinikán pernekton intravénás injekciót alkalmaztak, amely részben fájdalommentessé teszik a szülési folyamatot, de ez a módszer nem éppen veszélytelen és csakis bizonyos esetekben alkalmazható sikerrel. — Itt emlitem meg, hogy dr. Max

Most már szezon utáni
árakon vásárolhat

SZŐRME
ÚJDONSÁGOKAT

Weisz Ernő
szücsnő,
CALEA REG. FERD. 12.

Hirsch nőgyógyász Berlinből azt ajánlotta, hogy a szülési folyamat alatt ha történetesen bármi kis rendellenességet észlelnék, császármetszést hajtsanak végre. Feltételeit arra alapítja, hogy a császármetszésnél ugyanis narkotizálják a páciens, tehát sem a műtétből, sem a szülési fájdalmakból semmit se érez. Azonban éppen az orvostudomány — amely mai fejlettsége mellett a császármetszést a beteg életének kockázatát nélkül részben lehetővé teszi — merően visszautasítja ezt a tételt, ha csak elkerülhetetlen műtéti beavatkozás nem szükséges.

Vissza a természetes szüléshez...

— És milyen módszereket alkalmaz ön egyénileg a fájdalommentes szülés elérésére?

— Erről most részletesen nem óhajtok beszélni, hanem majd orvosi köröknek nyilatkozom. Annyit elmondhatok, hogy évtizedes tapasztalatom alapján arra a feltevésre jutottam, hogy a betegnek a szülés ideje alatti kitanítása és az állapota idején történő kontaktusa az orvossal nagy mértékben biztosíthatja a fájdalommentes szülést. Így minden méreg hatását sikerült tökéletesen kiküszöbölni és visszatérni a természetes szüléshez, amelynek a kellő orvosi beavatkozás megelőzheti az esetleges komplikációkat is.

Mit jelent az amerikai „Antenatal”, illetve „Prenatalcare” módszer?

— Híve vagyok annak a módszernek, amit Amerikában mindenütt bevezettek és úgynevezett „antenatal”, illetve „prenatal-care” néven ismeretes, ami azt jelenti, hogy a nő a terhesség egész ideje alatt állandó orvosi felügyelet alatt áll. Ez úgy értendő, hogy az orvos megvizsgálja, nincs-e valamilyen szervi baja, továbbá megállapítja, hogy a születendő gyermek milyen örökölhető betegségeknek van kitéve, amelyek megelőzésére megteheti a szükséges óvintézkedéseket.

— Vannak-e a terhesség idején általános fejlődő betegségek is, amelyek ha a terhes nő nincs orvosi ellenőrzés alatt, csak a szüléskor törnek ki és az anya életét is veszélyeztetik. Ilyen például az „eclampsia” vagyis magyarul „rágógörcs”, amely szintén megelőzhető, azután az esetleges vérhaj és más betegségek.

— Hangsúlyozom tehát, hogy a szülés könnyű lefolyását diétával stb. és az előbb érintett módszerrel fájdalommentessé és könnyűvé lehet tenni. Amerikában éppen ezért vezették be az „antenatal”, illetve „prenatal-care” módszert, amellyel a klinikák a szegénysorsu anyáknak nemcsak orvosi, hanem anyagi segítséget is nyújtanak — fejezte be nyilatkozatát dr. Heller.

És az újságíró különvéleménye? Csak annyi, hogy lapozzuk át figyelmesen az újságot és nézzük: ó, mily szelidek, békések, komolyak és jóindulatúak lettek az emberek. Ugy-e igazán megérdemlik, hogy fájdalom nélkül jöjjenek erre a boldog világra, — hogy végre a tudomány isteni szikrája levegye a vállalkról ezt a kis paradicsomi átkot...

Borzó László.

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESSESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

nap, harmadik személyre nézve (igény perek esetén) az árverés előtti utolsó nap. A különbség a két törvény között csak annyi, hogy kontestáció esetén 5000 lejig nemcsak a harmadik személy, hanem az adós is mentesítve van a pénz letétbehelyezésének a kötelezett sége alól. Érvényben maradt a régi törvény felsorolása azokra a szükségleti dolgokra és munkaszűzőkre nézve, amelyek nem foglalhatók le.

A pénzügyi kihágási jegyzőkönyvek ellen a fellebezés határideje ezután nem 30, hanem csak 15 nap.

A felebbezés nem függeszti fel a végrehajtást, de a törvényszéknek jogában áll azt felfüggeszteni kaució ellenében, aminek az összegét a törvényszék állapítja meg, de amely nem lehet kisebb, mint az adó 10 százaléka és nagyobb, mint az adó egész összege.

A sok újítás közül figyelemreméltó az elévülés szabályozása is. A törvény intézkedéseiből éles különbséget lehet tenni az adó kivetésének és a már ki-

vetett adó végrehajtásának az elévülése között. Az adó kivetése 10 év alatt évül el. A büntetések kivetése 5 év alatt. A már kivetett adó vagy büntetés végrehajtásának elévülési határideje 5 év, ami azt jelenti, hogy megszűnik az adótartozás, ha azt az adóhivatal 5 évig nem követeli. Bármilyen végrehajtási lépés megszakítja az elévülést. Eddig jogászok között is állandó zavart okozott az a kérdés, hogy ki illetékes az elévülés kimondására. Sokan természetesen a végrehajtás elleni kontestációknak próbálták érvényesíteni ezt a kifogást. Az új törvény tisztázza ezt a kérdést, amikor kimondja, hogy az elévülés nem vehető figyelembe hivatalból és a bíróságnak sincs joga dönteni felette. Az elévülés megállapítására és a végrehajtás felfüggesztésére ennek az alapján csak a legfelsőbb számvevőségnek (Curtea de Conturi) van joga, amelynek a székhelye Bucurestiben van.

A SZUDÉTANÉMET SZAVAZÁS. A Németországhoz csatolt szudéta területeken e hó 4-én tartották meg a népszavazást. Képünkön egy reichenbergi házat mutatunk be, amelyet díszesen fellobogóztak és egy óriási „igen” táblát helyeztek el erkélyére.

TRÉNING A FELHŐKARCOLÓK TÖVÉBEN. Ben Eastman, a 400 méteres távfutás világrekorderét Newyorkba helyezték át. Eastman most a felhőkarcolók tövében tartja gyakorlatait.

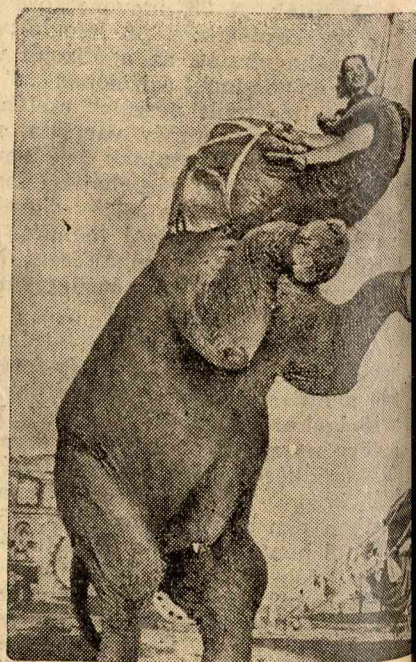
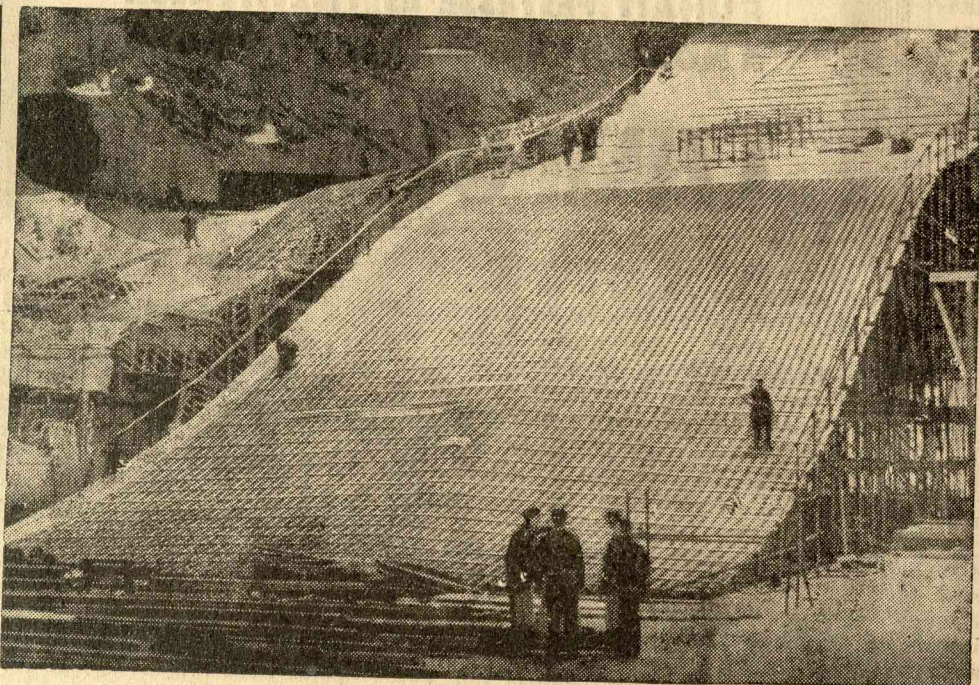
ALAGUT A THEMZE ALATT niszter megszeglélte a Themze a

AZ AUSZTRÁLIAI TENGHERÉSZEK GYAKORLATAI. Ausztrália tengerészei teljes légvédelmi felszerelésben tartják nagy gyakorlataikat.

TÉL WASHINGTONBAN.

A JERUZSÁLEMI FÖMUFTI, a palesztinai arabok már régen vezérliknek választottak.

ÚJ SHIRLEY TEMPLE. Miután a kis Shirley Temple lassan kinő a gyermekcipőkből, az amerikai filmstúdiók már is gondoskodni igyekeznek utódjáról. Képünkön egy ilyen kis utódjelöltet mutatunk be az ötéves Kay Tapscott személyében, akit 7 évre szerződtek heti 750 dollár fizetéssel.

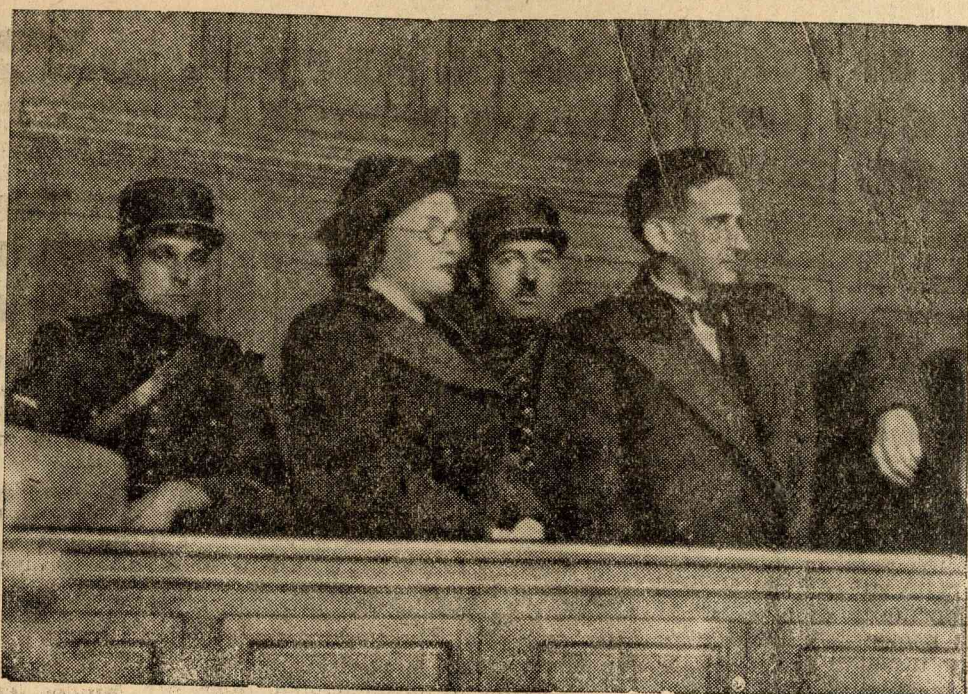
SKIPÁLYA PAPIRMASZÉBÓL. A londoni Earls Court kiállításon építették meg a képünkön látható skipályát, hogy a közönséget a skielésre rá szoktassák. Az emelvény 50 méter magas és a pálya papírmasszából készült.

A JÓBARÁTOK. Az egyik woodi filmstúdió két sztárját mutat be olvasóinknak. Az egyik egy elefánt, a másik Joan Woodbury nésző, aki ugylátszik nagyon jól magát partnere „karjaiban”.

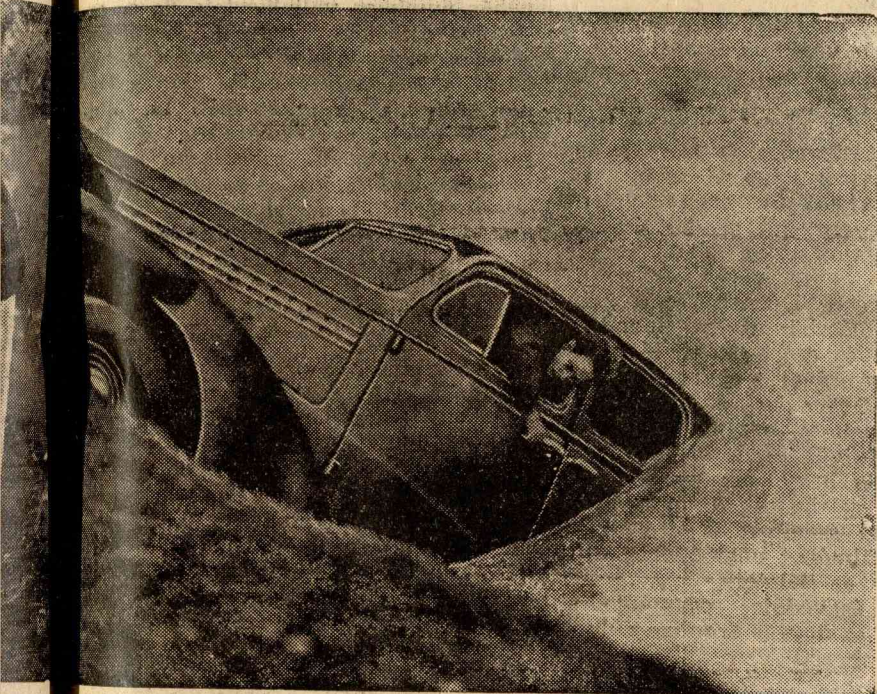
angol közlekedésügyi mi-
próbaalagutat

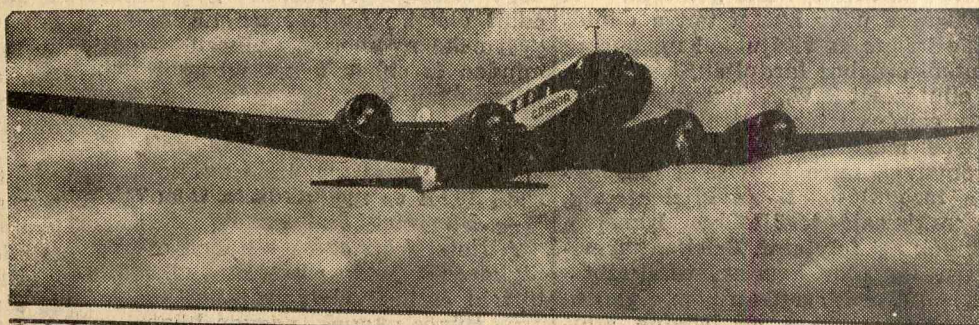
ELITÉLTÉK A GRÜNSPANN-HÁZASPÁRT. Grünspannak, a párisi né-
met nagykövetségi tisztviselő merénylőjének nagybátyját és feleségét a bíró-
ság rejtegetés miatt elítélte. Képünkön a házaspárt tárgyalás közben mu-
tatjuk be.

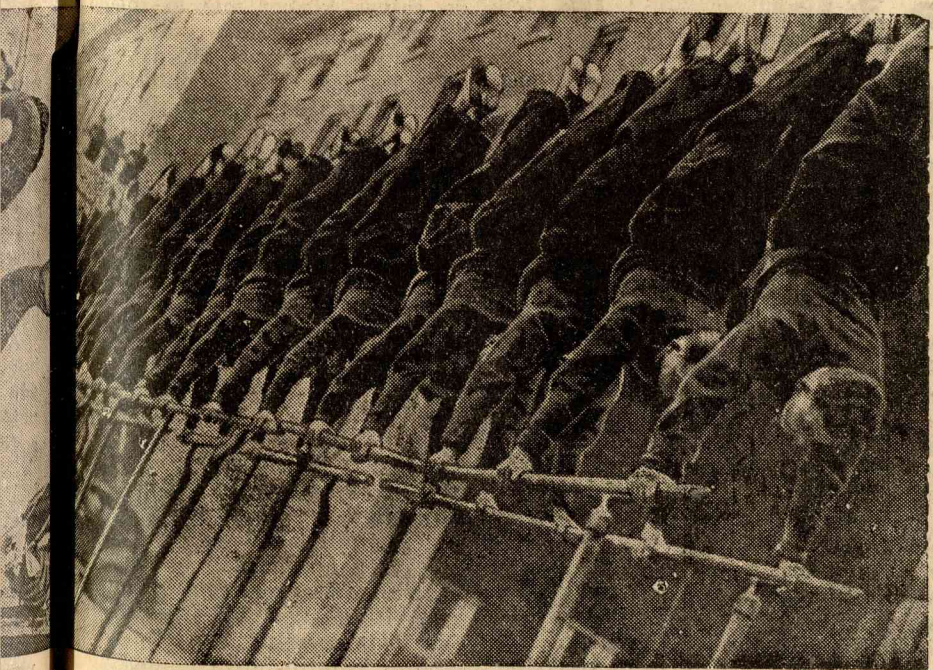
**AZ ÚJ ELNÖK ÜDVÖZLI A VEZÉR-
KART.** Dr. Hacha elnök üdvözlí meg-
választása után a cseh vezérkart.

SÓ MENEKÜLÉSI KISÉRLET. Wilkes Barrennel egy autó egy-
hant. A soffőr az utolsó pillanatban még megkísérelte az ajtó ki-
nem sikerült és így az autó összes utasai, 7 személy meghaltak.

A „CONDOR” NEMET ÓRIASREPÜLŐGÉP UTJA TOKIÓIG. Nem egész
45 óra alatt repülte be ezt a roppant távolságot s mindössze négy alkalom-
mal állt meg. Visszafelé a „Cordon“-t Hongkonghoz közel súlyos baleset érte.
Személyzetét megmentették ugyan, de a repülőgép a tengerbe veszett.

MÁR AZTÁN TELJESÍTMÉNY! A párisi tűzoltóság tagjai a Porte-
perret-i örségen bemutatják testi képességeiket a községtanács tagjai
előtt.

Részlet a Hölgykongregáció vasárnap reggel a Marianumban megnyitott
játékonycélu karácsonyi bazárjáról.
(Kovács felv.)

Százéves vita

Délamerika békéjét több mint száz éve veszélyeztette a határkérdés, mely Paraguay és Bolivia között állandó háboruszkodást okozott. A Chaco terület birtoklása és hovatartozásának fölött folyt kisebb-nagyobb szünetekkel az állandó harc, amely rengeteg ember életébe és anyagi áldozatba került.

Végre ez év október elején az egész vitás kérdést elintézték a döntőbírák annak az ideiglenes békeszerződésnek alapján, melyet az érdekelt felek július 23-án írtak alá. Már eleve alávetette magát mindkét fél a bíróság döntésének, melynek hat amerikai köztársaság: Argentína, Brazília, Chile, Peru, Uruguay és az Egyesült Államok elnökei voltak tagjai.

A döntés szerint a vitatott Chaco terület háromnegyed részét Paraguay-nak ítélték, egyben megállapították az új, pontos s megváltoztathatatlanná tartott. Ugy Bolivia, valamint Paraguay is meg voltak elégedve az ítélettel és annak következtében a két fővárosba, La Paz és Asuncionban eddigi követéseiket nagykövetségekké változtatják át és megkezdik egymás között a rendes kereskedelmi összeköttetést is.

Ecuador és Peru államoknak is van egy ilyen régen húzódtó határvitájuk, mely azonban nem volt olyan véres háborúkkal tarkított, mint a másik. A két országra nagy hatást tett a döntőbírói ítélete és vitájukkal ugyancsak a döntőbíróshoz fordultak, kérve annak elintézését. Washingtonban folytak az ezirányú tárgyalások, de Peru nem volt megelégedve azok menetével és irányával, mire képviselői otthagyták a tárgyalásokat és kijelentették, hogy csakis saját területükön. Limában hajlandók azt folytatni. Ez ellen természetesen Ecuador hevesen tiltakozott. A nézeteltérések azonban nem olyan súlyosak, hogy azokat ne lehetne áthidalni és ha Ecuador hajlandónak mutatkozik a tárgyalások folytatására Peru fővárosában, akkor remélhető, hogy az ugyanott december 9-én összeülő Pan-Americai konferenciáig, ezt a békét fenyegető határkérdést is eldöntik.

„Kacsintanom kel”

(LONDON.) Különös következménnyel járt egy autóbaleset Emily Mounstyn angol tanítónőre. A szeme alatt sebesült meg s bár a seb behegedt, azóta akarata ellenére igen gyakran kacsint. Kártérítési pert indított az autó tulajdonosa ellen és ezeket mondta a bíróság előtt:

— Akárcik számára elég kellemetlen, ha akarata ellenére idegenekre kacsint. De az én helyzetem különösen furcsa, mert hiszen tanítónő vagyok és hivatásomnál fogva bizonyos komolysággal és méltósággal kell viselkednem. Ideges kacsintásomat már eddig is sokan félremagyarázták, megszólitottak a férfiak és felháborító ajánlatokkal zaklattak.

A bíróság méltányolta a tanítónő álláspontját és ezerötszáz font kártérítést ítélt meg számára.

A legjobb szakács kitüntetése

(GERALDTON.) (Nyugatausztrália.) Az elmúlt héten zajlott le a óriási érdeklődés mellett a gyomrokrá egyre kényesebb ausztráliaiak előtt Perth városában a szakácsverseny. Hatszáz egy szakács vállalkozott rá, hogy kimondottan francia rendszerű ételekkel kápráztatja el a birkahúshoz szokott ausztráliai gyomrokat. A nagydíjat, egy telepes házat kuttal együtt — ez nagy szó — Frederik Hansen norvég származású, tizenhat évvel ezelőtt Ausztráliába vándorolt szakács vitte el, míg a másodikat — körutazást Európában — Müller József német szakács. A nagydíjas főzőmestert a melbournei Claridge szálloda azonnal szerződtette havi negyven font fizetéssel és ellátással.

Drámai tárgyalás az apával, aki kidobta gyermekét az ablakon

(BUDAPEST.) Drámai tárgyalás foltt le a budapesti büntetőtörvényszék Krayzell tanácsa előtt. Fogházor vezetett a bíróság elé egy szőke, sápadt, vézna férfit: Durucz Jenő pestszenterzsébeti iparost, aki ellen az volt a vád, hogy megölte újszülött gyermekét. Néhány hónappal ezelőtt Durucz Jenő felesége a Rökk Szilárd uccai bábaképzőintézetben fiúgyermeknek adott életet. A fiatal férj többször meglátogatta feleségét s mikor a gyermek megszületett, akkor is ott volt nála. Az újszülött gyermek nyomorékon jött a világra, bálkárja hiányzott. Az apát ez rendkívül megdöbbentette és elkésztette. Másnap ismét bement a klinikára, hosszú ideig nézte újszülött gyermekét, aztán felkanta bölcsőjéből, kirohant vele a folyosóra s az első emeleti folyosó ablakából az udvarra dobta. A csecsemő azonnal meghalt, az apát pedig nyomában letartóztatták.

Zokog a tárgyalóterem

A rendőrségen Durucz Jenő elmondta, hogy rendkívül elkésztette, hogy felesége nyomorék gyermeknek adott életet. Amikor megtudta, hogy gyermeke nyomorék, elborult előtte minden és ebben a kétségbeesett lelki állapotában dobta ki a gyermeket az ablakon.

Krayzell tanácselnök ismertette a vádiratot, majd maga elé szólította Durucz Jenőt és megkérdezte tőle:

— Bűnösnek érzi magát?
A fiatal férfi egész testében reszketni kezdett, aztán görcsös zokogásba tört ki és így válaszolt:

— Bűnös vagyok, nagyon bűnös.
— Miért tette? — kérdezte az elnök.
— Nem tudom, nem tudom — zokogta a vádlott.

Perceken át rázta a görcsös zokogás Durucz Jenőt, a tárgyalóteremben vele sirt a hallgatóság.

Aztán az elnök megkérdezte:
— Nyomorék volt a gyermeke s efeletti elkeseredésében ölte meg?

— Igen... nyomorék volt... Nagyon megbántam, de nem tudtam uralni magamon...

Durucz Jenő zokogva roskadt le a vádlottak padjára, majd Orsos Ferenc dr. törvényszéki orvosszakértő terjesztett elő szakvéleményt.

— A boncolás adatai szerint az újszülött gyermek halálát agyrontás és súlyos vérvesztés okozta.

Az elnök megkérdezte az orvosprofesszort: „Nyomorék, fejletlen volt-e a gyermek?”

— A gyermek alkarja hiányzott, de ez életképességét nem befolyásolta. Tény, hogy ezen az állanotán változtatni nem lehetett volna sebész beavatkozással sem. Örök életére nyomorék maradt volna — válaszolta az orvosszakértő.

Enyhe ítélet

Ezzel a bizonyítási eljárás be is fejeződött és perbeszédre került sor. Dr. Serly Béla királyi ügyész vádbeszédében ezeket mondotta:

— Tudjuk a történelemből, hogy a spártaiak a Tajgetosz hegyéről taszították le a nyomorék gyermekeiket. Ma azonban súlyos bűncselekmény az, amit a vádlott tett. Gondoljunk csak arra, hogy a világtörténelem hány nagysága született nyomorékon. Ha ezeket is elpusztították volna szüleik, milyen súlyos bünt követte volna el? A nemzet eminens érdeke követeli, hogy az ilyen bűncselekményt súlyosan, a törvény teljes szigorával torolja meg a bíróság.

A védő az enyhítő körülményekre mutatott rá és ezeket mondotta:

— A szerencsétlen gyermek a halál stigmájával jött a világra. Ez az ember, aki itt áll a bíróság előtt, a legfigyelmesebb, legszeretőbb férj és apa, mindennap virágcsokorral jelent meg a klinikán, rajongásig szerette feleségét és a másik gyermekét, aki két év előtt született. Irgalmas, kegyelmes ítéletet kérek.

A törvényszék Durucz Jenőt szándékos emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért az enyhítő szakasz alkalmazásával egyévi börtönrre ítélte. Az ítélet megokolása szerint a vádlott töredelmes, bűnbánó vallomást tett. Rendkívül enyhítő körülmény mellett az is, hogy elkeseredett lelki állapotában cselekedett. Az enyhítő körülményekkel szemben a bíróság súlyosbíto körülményt nem észlelt, ezért szabta ki ezt az ítéletet.

A vádlott és védője megnyugodtak az ítéletben, az ügyész azonban súlyosbítoért felebezett.

ÜSSE AGYON!

unalmas estjét és tegye kellemessé a

TOLNAI VILÁGLAPJA

régi számaival

ára 3 lei.

Kapható minden dohánytőzsdében és újságkioszkban. Főelárúító: CULTURA hírlapiroda, Cluj, Str. Memorandului No. 4.

Nagy lendülettel folgik az ország ujjaépítő munkája

(BUCURESTI.) Az egész országban nagy lendülettel folgik az ujjaépítés és ujjaervezés munkája. Mindazt el kell távolítani az utból, amit a mult kártékony politikai szelleme hagyott hátra. Amit a mult öntudatosan, vagy öntudatlanul elrontott, a mult hibás maradványait fokozatosan, rendszeresen kell megszüntetni és le kell rakni az új szellem és új rendszer maradandó alapköveit. Sajnos a multból csak nagyon kevés jó maradt vissza és így az egész közélet és közszellem ujjaalakítása vált szükségessé. Friss erővel, rendíthetetlen lélekkel és céltudatos lelkiismeretességgel dolgoznak az új rendszer miniszterei, hogy megvalósítsák az ország történelmi jellegű ujjaalakítását.

Nem történhetik meg többé az, hogy bizonyos politikai csoport, vagy poli-

tikai vezető, párt-, vagy egyéni érdeke érvényesülhessen. Megszűnt az a rendszer, hogy a politikai pártklubok érdekeit az állam terhére elégítsék ki.

Az új államvezetők minden egyes intézkedéseik meghozatalánál egyedül és kizárólag a Nemzet és a Trón érdekeit tartják szem előtt. És nézzük csak meg közelebbről, hogy rövid idő alatt mit valósítottak meg az új szellem és rendszer vezetői? Vizsgáljuk meg például a munkásság helyzetét. Az eddigi különböző szindikátusokba tömörült munkásság — amelynek szervezetei egymással a legélesebb ellentétben levő világnézetet vallottak — most állami védelem alá került a cég-törvénnyel, amely megkötötte a szembenálló felek lelkiületét és biztosítja az egyes szakmák felvirágoztatását.

Átszervezték az orvosok és mérnö-

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59. Dohánytőzsdében

(Régi betegsegélyzővel szemben)

kők szaktestületét, amelyeknek egészséges alapjait fektették le és amelyek reorganizálásával biztosították a fiatal elemek, az új nemzedék méltó érvényesülését.

Céhbe tömörítették az újságírókat is. Az államvezetők megtisztították a felsőbb oktatást az önkényeskedéstől, az igazságszolgáltatást teljesen új alapokra fektették. Az új kikötői gabonarakárak építésével biztosították a fölmlvelő-osztály részére a gabonaneműek kedvezőbb értékesítésének lehetőségeit.

Minden téren, minden vonalon megindult a hazaszeretettől átfűtött építő munka. Az új kormány széleskörű és alapos munkát végzett, amelynek értékes gyümölcseit nemcsak a jelenlegi, de a jövő nemzedék is saját hasznára fogja élvezni. Lerombolták a hibás mult Potemkin-falait, a mult politikai klikkjeinek érvényesülési lehetőségeit, amelyek csak az ország kárára tevékenykedtek.

Az új szellem és új rendszer vezetői nehéz munkára vállalkoztak, de az országot ujjaépítő munkát befejezik. Minden egyes miniszter a saját hatáskörében és a saját tárcája élén a legszorgalmasabb munkát fejt ki. Minden miniszter lelkiismeretesen és öntudatosan dolgozik, mert nem kell a választói gyűlésekre, a szavazatok elnyerése érdekében megtartandó kortesutakra indulniok, hanem minden alkotó erejüket, lelkesedésüket és bizakodó derűlátásukat az ország és a közösség javára összpontosíthatják.

— Meggyulladt egy „drukker” ruhája. Philadelphiából jelentik: Egy limonádéárus lélekjelenléte mentette meg a fiatal Bud Hamilton életét egy izgalmas baseball-mérkőzésen. Bud Hamilton olyan leirhatatlan izgalommal figyelte kedvec csapatának a játékát, hogy a döntő pillanatban, amikor felugrott, hogy torkaszakadtából buzdítsa csapatát, a nadrágzsebében kigyulladt egy csomag patent-gyufa. Hamilton úgy pattant a levegőbe, mintha megcsípték volna, de a legnagyobb zavarban volt, amikor látta, hogy a nadrágja kigyulladt. Körülötte mindenütt hölgyek ültek és nem tudta, mitévő legyen, de végül is önfentartási ösztöne győzött, letépte magáról az égő nadrágot, Hamilton menekülésszerűen távozni próbált, de, sajnos, közben már az inge is lángot fogott. Szerencsére a tribünön ott állt egy limonádéárus, aki a veszedelem láttára Hamiltont leöntötte limonádéval. Egymásután nyitotta ki a limonádés palackokat és sikerült is az égő inget eloltania. Hamiltont, aki szinte teljesen meztelenül állt a tribünön, gyorsan rendőrgyűrű vette körül és úgy kísérték az öltözőbe, ahová azután lakásáról egy rend ruhát hozattak.

— Filmgép a sivatagnak. Négy család, amely messze a nagy sivatagban, Wilkinson House telepen él, már régen azt tervezte, hogy a régies családi kinematográf helyett valami rendes készüléket szerez. Halottak a nagy mozikkáprázatos műsorairól és évek óta gyűjtötték a pénzt, hogy végre otthonaikban élvezhetők vetítést csinálhassanak. Összegyűjtöttek 700 fontot és számaltan árjegyzék áttanulmányozása után meghozták a filmgép, amely hamarosan meg is érkezett, még pedig darabokban. A telepesek elfelejtették külön operatőrt hozatni hozzá és megpróbálták maguk összerakni, de ez sehozz sem sikerült. Kísérletezés közben meggyulladt egy film és mind a négy telepes háza leégett. Az ördögi masinát ezek után karókkal verték agyon és kihajították a homokra a nekibőszült gazdák.